

Nguy cơ/ biến chứng của thai kỳ song thai

Song thai là hiện tượng có 2 thai trong tử cung.
Song thai được xem là một biến chứng của thai kỳ hỗ trợ sinh sản,
do gây nhiều biến chứng cho mẹ, thai và trẻ sơ sinh sau này.

Nguy cơ xảy ra đối với mẹ

Nguy cơ trong thai kỳ

Trong thai kỳ, người mẹ mang song thai sẽ có khả năng gặp các vấn đề sức khỏe nghiêm trọng cũng như khả năng sẩy thai to/ sinh non:

- Nguy cơ sẩy thai và sinh non cao hơn ở những người mang song thai so với đơn thai.
- Tỷ lệ sinh non (<37 tuần) ở song thai chiếm hơn 50% so sánh với 10% ở thai kỳ đơn thai.
- Tiền sản giật/ sản giật: 15-20% phụ nữ mang song thai sẽ bị tiền sản giật, và tỷ lệ này cao hơn ở thai kỳ tam thai. Tình trạng bệnh có thể diễn tiến nặng và đe dọa sức khỏe của mẹ và bé. Nghiêm trọng, người mẹ có thể bị rối loạn đông máu, co giật, đột quy thậm chí đe dọa tính mạng mẹ và con.
- Người mẹ mang song thai có nguy cơ bị đái tháo đường thai kỳ cao hơn đơn thai.

Nguy cơ trong lúc sinh và sau sinh

- Tăng tỷ lệ mổ lấy thai.
- Nguy cơ băng huyết sau sinh cao hơn ở người mẹ mang song thai.
- Tỷ lệ tử vong mẹ cao hơn gấp 2 lần.

Sơ sinh non tháng

Trẻ sinh non tháng và nhẹ cân có nguy cơ cao gặp các vấn đề sức khỏe nghiêm trọng và khả năng tử vong. Trên 50% các thai kỳ song thai được sinh ra trước 37 tuần hay sớm hơn. Phổi, não, hệ tuần hoàn, hệ tiêu hóa, mắt có thể chưa hoàn chỉnh.

Ở giai đoạn đầu, sơ sinh non tháng có thể gặp các bệnh lý: suy hô hấp, xuất huyết não, nhiễm trùng, vàng da... Tỷ lệ tử vong trong vòng một năm sau sinh cao hơn. Trong số những trẻ sơ sinh non tháng tử vong, 50% là do suy hô hấp vì phổi chưa đủ trưởng thành, tổn thương não chịu trách nhiệm khoảng 10% các trường hợp. 1/4 trẻ sơ sinh song thai cần sự chăm sóc y tế đặc biệt.

Dị tật bẩm sinh và thai chết lưu chiếm tỷ lệ khoảng 30% tử vong của thai kỳ song thai và đa thai. Một tỷ lệ nhỏ các cặp song thai sinh non sẽ gặp các vấn đề sức khỏe ảnh hưởng đến cả cuộc đời (bệnh lý về võng mạc, bại não...), chậm phát triển tâm thần và vận động, các vấn đề về ngôn ngữ...

Ảnh hưởng tâm lý

Khi có con, bên cạnh niềm hạnh phúc được làm người cha, người mẹ, cặp vợ chồng còn phải đối mặt với những thử thách tâm lý, đặc biệt ở những người có con sinh đôi, áp lực chăm sóc con trẻ ngày càng tăng lên.

Nhiều gia đình và bà mẹ có con sinh đôi phải chịu sức ép tâm lý rất lớn, đặc biệt những cặp làm cha mẹ lần đầu.

Trầm cảm thường xảy ra ở bà mẹ có con sinh đôi hơn là bà mẹ sinh đơn thai, không chỉ lúc sau sinh và còn trong những năm đầu. Cảm giác bị cô lập và mỗi một có thể là yếu tố góp phần làm nặng thêm tình trạng này.

Trước những áp lực chăm sóc con cái, những cặp cha mẹ có con sinh đôi thường gặp bất hòa nhiều hơn so với sinh đơn thai. Nhiều nghiên cứu cho kết quả cha mẹ sinh con đơn thai rất hài lòng về cuộc sống gia đình, cũng như tự tin hơn trong khi nuôi dạy con cái.

Ảnh hưởng tài chính

Mặc dù so với niềm vui sướng khi có con thì vấn đề tài chính dường như không quá quan trọng, nhưng gánh nặng tài chính ở những gia đình sinh song thai có thể trở nên nặng nề. Chi phí chăm lo, nuôi dạy trẻ cũng như nhu cầu cuộc sống đều tăng. Nhất là ở những trẻ song thai sinh non, cần sự chăm sóc đặc biệt, gánh nặng về kinh tế - y tế rất lớn.

Phòng ngừa và hạn chế song thai

Song thai xảy ra có thể do các nguyên nhân sau:

- Có hơn một noãn rụng và thụ tinh với tinh trùng trong trường hợp kích thích buồng trứng kết hợp quan hệ tự nhiên hoặc bơm tinh trùng vào buồng tử cung.
- Chuyển nhiều hơn một phôi vào buồng tử cung để tăng tỷ lệ có thai.
- Chuyển một phôi vào buồng tử cung hoặc chỉ có một noãn rụng thụ tinh với tinh trùng nhưng phôi tách ra làm đôi, dẫn đến song thai cùng noãn.
- Như vậy, để phòng ngừa song thai, cần kích thích buồng trứng có kiểm soát hoặc chỉ chuyển một phôi vào buồng tử cung.

